

STATUS ACTUAL AL PENEDÈS DE
LA ZONA DE NIDIFICACIÓ DE LA
TÓRTORA TURCA
(*Streptopelia decaocto*)

PERE MESTRE I RAVENTÓS

La tórtora turca últimament ha ocupat diversos llocs al llarg de la costa catalana i també punts del Penedès. Ara, doncs, cal considerar-la com una au sedentària i com a nou component de la nostra ornitofauna.

STATUS ACTUAL AL PENEDÈS DE LA ZONA DE NIDIFICACIÓ DE LA TÓRTORA TURCA (*Streptopelia decaocto*)

A començament d'aquest segle la tórtora turca es va introduir a Europa procedent de l'Àsia . Es coneix que des de Turquia i els Balcans, sobre els anys trenta comença la seva expansió, travessant Europa d'est a oest.

Els anys seixanta es cita per primer cop a la península Ibèrica a la cornisa Cantàbrica. També a Catalunya per la zona del Rosselló arriben les primeres. La seva penetració s'ha produït simultàniament per ambdós extrems dels Pirineus.

És, doncs, de recent introducció a Catalunya. Ara és un ocell sedentari que es troba localitzat principalment al llarg de la costa. És molt dòcil i viu pràcticament en jardins on abunden els pins de certa envergadura.

A la zona que estudiem, es va citar per primer cop el 9-VII-87 a l'extrem oriental del massís de Garraf, a la urbanització Bellamar (Castelldefels). Ràpidament també van ocupar la urbanització veïna del Poal, també a Castelldefels, al límit del terme municipal de Sitges. A finals de 1989 es calculen aquí uns setze exemplars, la majoria establerts en els pins de grans dimensions als entorns de la carretera. Molts d'aquests

arbres es van tallar en construir l'autopista dels Túnel de Garraf, la qual cosa ha provocat que s'hagin repartit una mica pertot arreu a les dues urbanitzacions. El 8-X-92 en un control no exhaustiu de la zona dóna 40± exemplars i, sens dubte, no s'observen tots.

Als entorns del Penedès el 27-IV-89 entre Creixell i Torredembarra vista una en vol. Aquí mateix s'observa una parella parada en un camp, sense arribar a localitzar el seu possible lloc de cria i, se suposa, en ambdós casos, que procedien de l'expansió del nombrós nucli que pobla Tarragona i entorns des de fa temps.

El 24-II-90 tenim coneixement per Daniel Macià i Daniel Requena, ornitòlegs d'Igualada, que en jardins d'aquesta població hi ha dues colònies d'aquesta espècie. Posteriorment hem visitat aquest lloc, acompanyats dels amics d'Igualada, els quals ens informen que actualment s'han expansionat força, ocupant llocs als entorns de la població.

A la zona del Penedès també el 3-IV-90 descobrim almenys una parella als jardins al nord-oest de l'Hotel Terramar de Sitges, llindant amb el camp de golf. Aquesta colònia ha anat prosperant i a la primavera de 1992 ocupa una parella els entorns de Can Girona i el 1993 fins i tot vistes localitzades als pins de l'avinguda Sofia, ja vora el casc antic de la població, la qual cosa significa que també es va expansionant.

El 5-V-90 l'ornitòleg Miquel Muñoz, de Vilanova i la Geltrú, ens comunica que hi ha una nombrosa colònia a la finca Roca Llisa, que està establerta des de fa temps pel nombre d'exemplars que la formen. El 9-VII-90 les controlem des de la carretera, al jardí de la casa de Frederic Travé a Cubelles, la qual cosa fa creure que aquesta colònia comença a expandir-se. Actualment hi nien diverses parelles.

El 6-I-91 als pins de Can Geló (Sant Pere de Ribes) hi ha un exemplar que canta. Encara es controla el 17-III-91 i el 14-IX-91, més tard desapareixerà.

El 18-IV-91 a la urbanització El Francàs (el Vendrell) vist en vol de zel i canta en pins d'una placeta i també a la partió de les urbanitzacions del Francàs i del Roc de Sant Caietà canten i vistos en vol de zel.

El 21-IX-91 entre la Serra del Cars i Vilanoveta (Sant Pere de Ribes) des de la carretera vistos, parats en fils, diversos exemplars. Encara es controlen el 4-X-91. El primer dia de caça van desaparèixer, sens dubte

víctimes dels caçadors. A la primavera de 1992 no estava ocupat aquest lloc, no en va quedar cap.

El 10 i 12-IV-93 vista i canta al poble de Garraf, lloc no ocupat fins aquest any, també el 18-I-93 al Roc de Sant Caietà (Roda de Berà) serà el primer any que s'observa i, finalment, el 15-II-93 a Mas Jordà (Sant Martí Sarroca), vora el restaurant Sant Jordi, vista una. El dia 20-III-93, no s'observa en un control i el 24-IV-93, aquí mateix vista una i canta. És la primera citació allunyada de la costa al Penedès.

Actualment ocupa tots els llocs citats excepte el de la Serra del Cars i Vilanoveta a Sant Pere de Ribes. Després de presentar aquest treball a les Jornades i abans de publicar-lo, el 28-IX-93 vista una parella de tórtora turca perseguint-se i canta un moment als pins de Montagut a Vilafranca del Penedès, la qual cosa pot demostrar que comença a expansionar-se també cap a l'interior del Penedès.

És una espècie molt dòcil i només es pot salvar dels caçadors en llocs molt poblats com ara urbanitzacions i parcs i jardins de les poblacions.

Fins ara excepte a Igualada i, aquest últim any, a Sant Martí Sarroca i Vilafranca del Penedès, només es localitza a la zona costanera a la comarca del Penedès i entorns.

Podem considerar-la com una nova espècie nidificant al Penedès, que es comporta com a sedentària i la seva cria es produeix dins un llarg període de temps, que, almenys, comprèn des de principis d'abril i possiblement des del febrer, i encara s'han vist exemplars en vol de zel i també en parades nupcials a últims d'agost, la qual cosa pot indicar que la seva reproducció encara pot tenir lloc al setembre.

BIBLIOGRAFIA

FERRER, X.; MARTÍNEZ I VILALTA, A.; MUNTANER, J. 1986: *Història Natural dels Països Catalans*. 12. Ocells. Barcelona. Enciclopèdia Catalana, S.A.